

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhidiecezane, Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român“, strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se inapoiază.

INSERȚIUNILE.

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Împărăția lui Dumnezeu.

„Vină împărăția ta!“

I.

Mintea omului e încărcată cu multe imagini false, cari pe departe nu corăspund realității. Comparate cu originalul, se dovedesc a nu fi expuneri reale, ci icoane inventate în mod volnic, cari nu există, decât în închipuirea noastră, ca chimere, ca *idoli*, dupăcum se exprimă cunoscutul filozof englez Baco de Verulam.

Un astfel de idol, în stare să abată dela calea dreaptă, ca o lumină rătăcitoare, pe toți scrutătorii de adevăr, e și greșita convingere, înăscută în o mare majoritate a omenimei, că cunoaște bine lucrurile, pe când în faptă încă nici nu a legat cunoștința cu ele în mod serios.

Oamenii cred, că cunosc în mod limpede însemnătatea lucrurilor, fiindcă cunosc noțiunile acceptate pentru adevăratul înțeles al lor. Aceste noțiuni sunt însă numai nume și cuvinte, cu cari tacem cunoștința cu mult mai înainte decât cu natura lucrurilor. Tocmai cu ajutorul acestora își împărtășesc oamenii imaginațiile asupra lucrurilor. Obicinuiți din copilărie să punem cuvintele în locul lucrurilor, pentru ca ajutorul cuvintelor să fim înțeleși, ne mulțămim toți cu simplele noțiuni ale lucrurilor, pe marginea la cuvinte, fără a medita și a străbate în înțelesul lor, fără a ne pune întrebarea, dacă înțelesul legat de anumitul cuvânt corăspunde oare naturii adevărate a obiectului, nominat din partea noastră cu ajutorul cuvântului întrebuițat?

Dar cuvântul nu vorbește despre aceea, ce e obiectul în realitate, ci despre aceea ce înseamnă el pentru noi, despre aceea cum ni-l închipuim noi. Și dacă imaginația noastră despre obiect nu e clară, atunci nici expunerea determinării nu e

exactă, cuvântul întrebuițat nu e corect.

Ca confirmare tristă a unei apariții supărăcioase de felul acesta poate să servească și noțiunea obicinuită și foarte lățită, deși nu destul de clară, ba de multeori chiar întoarsă, despre aceea ce în evanghelie se numește: *Împărăția lui Dumnezeu*.

Cuvântul îl cunoaște fiecare creștin, din frageda copilărie. Încă înainte de a ști cetl, repetăm toți după vorbele celor mari rugarea cuprinsă în rugăciunea către Domnul: „*Vină împărăția ta!*“ Mai târziu, în cursul anilor, auzim neconținut în biserică, cetim acasă și învățăm în școală despre *împărăția lui Dumnezeu*. În evanghelie nu se vorbește despre nimica atât de des, atât de pe larg, și atât de lămurit, ca despre *împărăția lui Dumnezeu*.

Împărăția lui Dumnezeu! Aceasta e ideea fundamentală a întregii învățături a lui Isus Cristos, o idee, care cu fiecare pagină a evangheliei crește, devine mai mare și mai clară. În vestirea evangheliei nu se găsește un cuvânt, o acțiune a Mântuitorului nostru, care să nu se refere la *împărăția lui Dumnezeu*. Când predică Isus Cristos, se întâmplă pentru ca să vestească îmbucurătoarea știre despre *împărăția lui Dumnezeu*, și pentru ca să-i talmăcească însemnătatea. Când vorbește popoului de pe munte, îi comunică acestuia legile acestei împărății. Când de pe malul mării vorbește popoului în pilde, îi prezintă acestuia în tablouri secretele *împărăției lui Dumnezeu*, originea ei, desvoltarea ei, și aceea ce-l așteaptă pe om, *lupta și învingerea*, pentru ca toate să le vadă cu ochii. Când se roagă, ori ne învață pe noi să ne rugăm, se roagă pentru *venirea* acestei împărății. Prin alegerea apostolilor săi a voit Cristos, ca împărăția întemeiată de el să existe și după eșirea sa din lume, pentru ca să fie asigurată și extinsă asupra întregii omenimi. Când în fața

unor ucenici ai săi apare schimbat la față, e numai pentru ca să le arate lor, ce poate ajunge ființa omenească în împărăția aceasta. Prin învierea sa ne arată, că toate puterile iadului, răutatea demonică a celor puternici și cea mai neagră ură a fariseilor nu pot zdrobi nici odată împărăția sa. Cu un cuvânt, în noțiunea despre *împărăția lui Dumnezeu* se cuprinde întreaga învățătură a Mântuitorului nostru, întreaga sa căsnicie. Aceasta e gloria sa, întreaga însemnătate a venirii sale în lume, și întregul său spirit dumnezeesc.

După acestea, creștini fiind, ori cel puțin îndreptățiți de a fi considerați de creștini, trebuie să ținem de curată imposibilitate pentru fiecare om cu minte desvoltată aprecierea cu oare care autoritate a evangheliei, fără a fi în curat cu aceea, și fără a ști pozitiv, ce e *împărăția lui Dumnezeu*? Ar fi același lucru, ca și când cineva ar voi să treacă de cunoscător al filozofiei, fără a avea idee măcar despre Plato, Aristotel, Kant și Hegel. Cu toate acestea însă, majoritatea acelor, cari ascultă cu evlavie evanghelia, și mai ales a acelor, cari o critică, au o imaginație foarte neclară, de tot greșită, despre împărăția lui Dumnezeu.

Începem cu aceea, că sub împărăția lui Dumnezeu, amintită în evanghelie, e înțeleasă de cele mai multeori viața fericită a dreptilor dincolo de mormânt. Va să zică, noțiunea împărăției lui Dumnezeu e identificată cu noțiunea împărăției cerești, în sens obicinuit, și pe baza aceasta creștinismul de multeori vine învinovățit, că desconzideră bunurile lumesti, sugrumă cu forța trebuințele înăscute ale corpului, ba chiar că nizuește se desbrace viața de toate colorile ei deschise și pline de bucurii.

„Evanghelia îndreaptă privirile credincioșilor exclusiv numai asupra cerului, așa se zice, și uită, că

omul a eșit din pământ și prin corpul său e legat de materie. Chiar și pasările la cari se provoacă evanghelia își fac cuiburi și grijesc de puii lor. Iar noi, cari avem cu mult mai mari trebuințe materiale decât pasările, noi se putem rămâne cu totul nepăsători în fața lipsurilor zilnice ale corpului nostru? Perzistând pe lângă o astfel de pretenșiune, n'ar fi oare a proceda în contra naturii, a cere cu rigurozitate exagerată ceva ce e imposibil? Pe noi ne încălzește soarele luminos, nouă ne întind miros florile și câmpiile înverzite, pe noi ne farmecă splendoarea stelelor, pe noi ne captivează cântecul priveghitoarei! Se poate, întru adevăr, ca încântarea ce ne-o întinde frumseța întregii naturi, ca bucuriile ce ni-le pregătesc bunurile resfirate în lume, să fie lucruri criminale? În ce scop au fost atunci create toate și spre ce scop au fost altuite în noi anumite instincte? ...

Pentru întregul sir de acestea și asemenea eventuale întrebări, nu există decât un singur răspuns: toate aceste argumente convingătoare ating albăstrimea cerului, aerul, nu evanghelia. Se lovesc de golătatea numită *nimicinicie!*

Din protopresbiterate.

Conferența preoțească a tractului Sighișoara.
— 31 Octomvrie 1906. —

Preoțimea tractuală a protopresbiteratului Sighișoara a fost întrunită la 31 Oct. st. v. în conferență preoțească.

Despre o astfel de întrunire, din ori care parte a arhidiecezei, ori de câte ori s'ar serie nu se va putea zice ceva bine, fără a fi amintit capul bisericei noastre I. P. S. D. Arhiepiscop și metropolit Ioan, inițiatorul conferențelor preoțești și prin urmare autorul spiritual al binelui ce rezultă pentru noi preoțimea în special și pentru poporul nostru în general din asemenea întruniri conduse cu interes și devotament.

FOIȘOARĂ.

Sfinții Marii Împărați și întocmai cu Apostolii Constantin și Elena.

Goanele. Cât e dela soare-răsare până la soare-apune, într'o vreme era o singură împărăție, împărăția Romanilor, a străbunilor noștri. Acea împărăție își avea legea ei din moși strămoși, legea păgânească, cu idolii ei. În această împărăție s'a născut și s'a lăfit legea lui Christos. La început împărăția n'a băgât în seamă lățirea Evangheliei, dar mai târziu, văzând că mii și mii de oameni se lapădă de legea păgânească și se fac creștini, a început să stea pe gânduri. Că doară și legea păgânească își avea preoții ei, cari după aceea lege trăiau, și cari rămăneau pieritori de foame dacă oamenii se făceau creștini și nu le mai dădeau ce le trebuia. De aceea preoții păgâni asmuțiau pe cei mari și puternici, pe deregători și pe împărați în protiva creștinilor, născocind fel de fel de clevețe, cu cari pâriau pe creștini și-i arătau că sunt primejdioși împărăției. Iar împărăția, crezând în clevețele păgânilor, a început să

oprească pe oameni de a se face creștini, iar pe cei ce se făcuseră odată să-i moamească să se lapede de Christos și să se întoarcă la legea împărăției.

Și, fiindcă cei ce se îndulciseră în legea creștinească nu voiau să se lapede de ea odată cu capul puterea împărăției voia să-i silească cu bătaii și cu chinuri. Li bătea pe creștini cu toișe, cu vergi, cu vine de bou, până pică în bucăți carnea de pe ei, tot cu gândul că doară-doară se vor lapădă de lege.

Dar creștinii nici bătuți nu se lapădau de lege. De aceea păgâni ca să îngrozască lumea, îi aruncau în cazane cu apă ori cu ulei ferbinte, le turnau pe trup unt de lemn în clocot, îi ardeau cu fier înroșit, îi răstigniau, îi înfășurau în paie și în rășină și le dădeau foc, îi înbrăcau în piei de lup ori de urs și-i aruncau înaintea cânilor, ca să-i sfășie, îi aruncau în groapa leilor și a altor fiară sălbatică, ca să-i mănânce și câte alte fel de fel de cruzimi făceau cu ei, omorându-i în casne înfricoșate. Ei, dar strămoșii creștini suferiau cu bărbăție chinurile, muriau cu miile moarte de mucenici și mucenice și nu și pângăreau legea. Așa au murit nu numai mii și mii de

bărbați, femei, bătrâni ba chiar copii, ci mai ales mulțime de preoți, episcopi, mitropoliți și chiar patriarhi, dându-ne nouă pildă cum să ținem la legea noastră.

Această goană turbată, cu răgazuri mai lungi ori mai scurte, a ținut mai bine de 200 de ani. Mai înfricoșată s'a arătat ea însă pe vremea împăratului Dioclețian.

Acest Dioclețian împărat, ca să poată chivernisi mai cu înlesnire împărăția, o împărțise în patru părți, păstrând pentru sine pe cea mai din spre răsărit, iar peste celelalte punând câte un împărat, care să-i fie supus lui. În împărăția cea mai de apus, pe unde astăzi este Anglia, Franța, Spania și Portugalia, a pus împărat pe unul cu numele Costu sau Constantin.

Deci acest împărat Dioclețian, după ce și-a împărțit așa împărăția, întărit de dușmanii creștinilor, a dat poruncă strășnică să se stărpească creștinii de pe fața pământului. Și s'a pornit o goană crâncenă în cele trei împărății mai de către răsărit, cum nu se mai pomenise. În lungul și largul acelor împărății ani de zile s'a ținut lanț vânătoreea de creștini. Inchisorile se deșertau de hoți și ucigași și se umpleau cu creștini, cari apoi erau lu-

ați la bătaii, despoiați de toate avuțiile și dați la munci, ca să se lapede de lege, ori apoi să moară în cele mai cumplite chinuri.

Constantin și Elena. În împărăția apusului însă, acolo unde Constantin era împărat porunca nu se împlinea. Constantin și el, ca și ceilalți împărați, avea nevastă o creștină, cu numele Elena. Aceasta Elena a fost ingerul păzitor și ocrotitor al creștinilor. Ea, stăpânită de frica lui Dumnezeu, de dragostea deapropelului și de mila de creștinii nevinovați, cu osârdie s'a rugat de împărătescul ei soț și n'a slăbit din stăruințele ei până ce nu l-a înduplecat și nu la hotărât să nu dea ascultare dorinței celei diavolești a lui Dioclețian și a preoților păgâni, ci să lase nesupărați pe creștini câtă vreme ei nu fac rele. Și deci, pe când porunca împăratului Dioclețian în cele trei împărății din spre răsărit cu urgie făcea mii de mii de mucenici, — pe atunci în împărăția lui Constantin creștinii aveau liniște sub aripile ocrotitoare ale blândeii, buneii și iubitoareii de oameni împărătese Elena.

Dar binefacerea Elenei pentru obștia creștinească, adecă pentru-biserică, nu ră-

Este deci o greșală după părerea mea nejustificabilă când ar îndrăzni ca- reva din cei chemați să se ocupe și numai cu gândul de a opune acestei porniri no- bile, acestei chemări la lumină, o indo- lență, ori chiar renitență, pe motivul că i displace, fie întvederea colegială, fie mo- dul de conducere al conferențelor, fie în fine discuția în unele cazuri prea super- ficială, în altele prea animată, căci por- nirile nobile trebuiesc sprijinite și răsplă- tite cu porniri nobile, nu numai de per- soane, dar chiar și de corporațiuni. Iar pentru ca corpul preoțesc să fie după merit respectat, trebuie să se știe însuși respectă, ridicându-se prin conveniri de natura a- ceasta reciproc pe acel pedestal al desă- vârșirei, de unde să lumineze, ca văzând poporul faptele mărețe — curate, morale — „să preamărească pe Tatăl cel din ce- riuri!“ La o uniformitate în desăvârșire întru cât ne e permis să ne-o ougetăm, sunt chemați chiar cei mai abili, cei mai bine pregătiți dintre preoți a lucra mai mult, pentru a se face cu adevărat vrednici de chemarea lor.

Pe motivul, că acest glas al vremii preoțimea noastră l-a înțeles prezentân- du-se în conferență aproape în număr complet, îmi permit în cele următoare a desorie și pentru publicul mare, deși în liniamente mai mult generale, rezultatele îmbucurătoare la cari am fost martori, toți membrii ei și pe cari mi le-am putut notă în cursul acestei conferențe.

O fac aceasta din simplul motiv, că precum alții ne dau ocaziune să-i putem judeca după faptele lor, să le dăm și noi, și că precum noi ne însemnăm câte ceva bun, frumos și folositor dela alții, să-și însemne și alții dela noi, aceea ce e bun și practic.

Conform programei din convocător, precis la 8 ore se începe serviciul s. Li- turgii, celebrat de parohul Chirion Mun- tean și capelanul par. Vasiliu Răduț, fiind în biserică pe lângă membrii confe- renței, — preoțimea tractuală — de față și un frumos număr de țărani și țărance.

La timpul prescris urcă catedra pa- rohul Terentie Popoviciu și-și rostește pre- dica cu care a fost însărcinat, folosind ca Motto: „Ce ougetați cele viclene în ini- mile voastre, căci ce este mai lezne a zice, iartăți-se ție păcatele tale, ori iați patul tău și mergi în casa ta“... etc. scoțând la iveală Atotputernicia lui Dzeu, și influința lucrării sale Dzeești, izvorul cel nesecat al tămăduirii sufletesti și tru- pești pentru toți drept credincioșii creș- tini și pe care Mântuitorul a arătat-o cu prisosință peste tot locul unde credința n'a lipsit, nădejdea nu s'a clătinat și dra- gostea a culminat.

Această predică bine lucrată, într'un limbaj ușor, cursiv și fluent predată, a făcut o impresie foarte bună asupra tutu- ror ascultătorilor.

Indată după predică protopresbiterul D. Moldovan face invocarea Duhului Sfânt,

măne numai la ocrotirea creștinilor din Im- părăția soțului ei. Ea era aleasă de Dzeu pentru o mai mare, nespuse de mare menire: să fie mama și crescătoarea întâiului Im- părăt creștin, și, ca femeie să se înalte la slava Apostolilor Elena și Constantin. Elena a fost dăruită dela Dzeu cu un fiu, pe care l-a numit Constantin.

Tot focul dragostei sale de mamă l-a întrebunțat Elena ca să încălzească inima fiului său, spre a face cu vreme din trântul un Impărat mai pe sus de toate iubitor de oameni, blând, îngăduitor cu cei slabi, le- sne iertător cătră cei greșiți, ocrotitor al celor asupriți, drept judecător: *bun creștin*.

Cată vreme fiul ei Constantin, ca prunc a stat în casa părintească, ochiul nedormit al Elenei a fost pururea îndrep- tat asupra lui, povățuindu-l spre bine, obici- nuindu-l a se feri de rău și a face numai ce este bine, de folos oamenilor și plăcut lui Dzeu. Așa, că atunci când tinărul Con- stantin ca prinț și fiitor împărat a trecut în școala armelor, el eră deprins de mamă-sa să fie bun, așa cum inima ei de mamă îl doria.

Și a petrecut el, Constantin, în tabără

în urma cărei rugăciuni, fiindu-se ser- viciul divin, ne îndreptăm cu toții spre edificiul școlar, care alătura de alte in- stitute culturale, de pe dâmbul ce se înalță din centrul Sighișoarei, stăpânește pano- rama admirabilă a acestui orașel.

La orele 10 prezidiul conferenței prin o vorbire în care atrage atențiunea preoțimei asupra purtării sale, nu numai față de îndatoririle sale oficiale, ci mai ales față de îndatoririle sociale, între a- clamările conferenței de: „Să trăiască!“ declară conferența deschisă.

Conferența alege apoi cu unanimitate notar pe par. Ioan Popa, și trece la Con- statarea prezențelor. Prezenți sunt 23. Ab- senți 9 dintre cari 6 în cursul ambelor șe- dințe s'au înaintat cereri conferenței de a-i scuză, din cauze de morb, înmormân- tări și alte servicii. Conferența ia în con- siderare cererile a lor 4 preoți, scuzându- le absența, respinge însă cererile a lor 2; una ca neintrată la timp, deși respectivul preot s'a prevăzut împedecarea de a lua parte la conferență; iar a doua, fiind-că motivele aduse, conferența nu le-a putut considera ca acceptabile. În jurul acestui punct s'a născut discuție, în urma căreia conferența a decis pedepsirea cu câte 10 (zece) coroane atât a preoților cărora nu le-a putut considera cererile, cât și a ce- lorlalți 3 cari nu s'au înaintat de loc cereri.

Trecuți preste acest punct, prezidiul atrage atențiunea conferenței asupra con- cluzelor luate în conferențele anterioare, precum și a ordinelor Prea Venerabilului Conzistor ce se vor ceti, și prin cari a- proață acele concluze, conform cărora conferența declară pedepsiți cu câte 2 coroane pe 4 preoți prezenți, dar neînverdați, dintre cari unul și achită imediat pedeap- sa dictată spre a dovedi că: „Ordo est anima rerum.“ Ceilalți cearcă a se scu- za. Conferența însă nu le primește scuza, ci alege din sânul său epitropie în persoa- nele parohilor Ioan Manovicu și Nico- lau Dobre, cari să primească pedepsele și să le păstreze fructificându-le pentru un anumit fond.

Se dă acum loc discuției asupra mo- dului cum s'a oficiat și cum s'a predicat? Puținele obiecțiuni făcute cu cea mai mare bunăvoință și bazate, nu numai în us, ci și-n prescrie tipiconale, ale preoților Terentie Popoviciu, Nicolau Dobre, Ero- teiu Ghiaja, Ioan Popa și ale protopre- sbyterului Dimitrie Moldovan, precum și obiecțiunea generală făcută de Drul Ni- colau Regman, care petrecând câteva zile în cercul restrâns familiar s'a ținut de da- torință a se prezenta la conferența noas- tră și care arată, că cultul serviciului no- stru divin are mențiune dublă, de-a înalță pe de o parte inima în sfere mai înalte, pe de alta de-a predispuce creierul pentru o judecată clară sub durata serviciului, și că prin urmare voidnd preotul a satisface acestui scop dublu, greșește odată bosco- rogind fără înțeles ectenie după ectenie,

intre oșteni învățând și deprinzând în răz- boaie meșteșugul armelor, până la vârsta de 33 de ani. Atunci la anul dela Christos 306, murind tatăl său Constanțiu, oștile l-au ales pe el împărat; atunci a venit iarăși lângă maică-sa Elena, pe care el o cinstea ca pe o sfântă, și de care ascultă cu toată supunerea.

Constantin și Maxentie. În împărățiile dinspre răsărit, goana împotriva creștinilor turbă cu urgie, ucizând în negrăite chinuri mii și mii de credincioși, pentru singura pricină că erau creștini.

În împărăția apusului însă eră liniște, așa că creștinii din toată lumea râvniau viața tignită a celor din împărăția lui Con- stantin. Dar și păgânii învrăjbiți erau pe împăratul cel nou, cum urăseră și pe tatăl său, pe Constanțiu, pentru că nu îngăduia goana și jefuirea celor ce credeau în Chri- stos.

Împăratului Constantin, care acum eră nedespărțit și povățuit de maică-sa Elena, i-se umplea inima de durere și de groază când vedeă cum în împărățiile celelalte creș- tinitii fără nici o vină erau chinuți, jefuiți și omorâți. Și ne mai putând suferi atâta nedreptate s'a hotărât ca cu arma în mână

ori imitând rău pe bunii slujitori și miș- cându-se astfel după un anumit plan for- țat în s. altar, precum și afară, întocmai ca un actor ce nu înțelege pe compositor, și se mișcă nenatural pe scenă, și care recomandă în consecință, vorbe înțelese, mișcări neforțate și naturale, cari singure au puterea să facă serviciul divin sublim și înalțător, să edifice pe creștin: preoții fun- genți primesc observările cu mulțămită, iar conferența exprimă mulțămită-atât fungen- ților, predicatorului, cât și criticilor.

Comisiunea esmisă de conferența a- nului trecut pentru cenzurarea rapoarte- lor speciale referitoare la modul cum și ou ce rezultate s'au aplicat concluzele con- ferenței din 1904, își prezintă prin refe- rental său par. Ioan Muntean raportul.

După discuție mai lungă se ia spre știre.

Cu acestea se încheie ședința primă la ora 1 p. m. și se anunță ședința a 2-a pe 2 ore p. m. îndatorându-se fie-care membru a se prezentă.

După redeschiderea ședinței a 2-a se pune la ordinea zilei tema lucrată de par. Ioan Baciu și Ioan Hertoga „Cari sunt îndatoririle preotului față de școala confesională, al cărei director este și cauzele cari împedecă o înaintare mai vădită pe terenul școlar?“ Elaboratorii s'au achi- tat cu conștiințozitate. Intre îndatoriri, după ce le împart în generale, proprii pa- rohului, și comune cu comitetul parohial, scot la iveală:

a) Inspecțiunea nemijlocită asupra școalei și a învățământului.

b) Conscrierea pruncilor obligați a frecuentă școala, publicarea lor în bise- rică, înmatricularea cu ajutorul inv., ad- monierea părinților cari n'au satisfăcut și chiar pedepsirea lor, controla școalei de cel puțin 2 ori pe săptămână și suprave- gherea studiului religiunii, aplicați fiind pe multe locuri în școalele noastre inv. cari nu s'au făcut studiile în seminarele noastre, așternerea „Planului de ore“ au- torităților noastre spre aprobare, contro- larea manualelor și delăturarea celor ne aprobate de superioritatea bis., comuni- oarea la timp cu inv. a tuturor ordinelor emanate dela autoritățile noastre, precum și dela inspectorii reg. de școale, respec- tive dela înaltul ministru reg. de culte și instrucțiune publică ori alte autorități.

c) Sistemizarea salariului învățăto- resc, scrierea concursului de inv., iar ne fiind candidați, cererea de timpuriu a de- numirei, pentru ca să nu suferă învățămân- tul, îngrijirea ca salariul inv. să se achite oât se poate de regulat, edificiul școlar să fie corăspunzător, în totdeauna curat și provăzut după putință cu toate aparate- le de învățământ, ca bănci, mese, sca- une, scrine, harte, glob, măsurii metrice de lungime, ponderositate și capacitate, tabele de cetit, istoria naturală, precum și cu protocoalele necesare, oronică, pro- tocol de clasificățiune și absenții etc. și

în fine să insiste a aveă nu numai învă- țătorul, fără mai ales copiii oomodate în școală, tot atât de bună și chiar mai bună ca acasă, ca nu cumva edificiul școl- lar ne fiind igienic să strice generației ce are să-și primească în el educațiunea.

Drept răspuns la a 2-a parte a te- mei, „cari ar fi cauzele, cari împedecă o înaintare mai vădită pe terenul școlar“ elaboratorii le fac atârănătoare dela 2 în- prejurări, și anume:

a) Școala neorăspunzătoare, unde amintesc cerculariul dat de Prea Venera- bilul Conzistor în 1901 Nr. 463 Școl. care sub literile A, B și C, amintesc nu numai scăderile, fără recomandă și mijloacele de sanare ce nu le mai repetează aici și

b) Lipsa de vocațiune a unor învă- țători, chiar și dintre cei bine pregătiți, precum și instituirea altora în mod pro- vizor, cari legând alte speranțe de cari- era lor, negligă în unele locuri mai pu- țin, în altele mai mult, cu un oras indi- ferentism instrucția și prin aceasta di- sgustă și pe elevi și și pe părinți ca sus- ținători de școale.

Recomandă din parte-le conlucarea și sprijinirea reciprocă cu sfatul, mai ales în convenirile preoților ou creștinii din alte parohii, îmbărbătându-i spre ce e bun, dacă e ca să putem înregistri un progres la activul nostru și al neamului, oăci de multe ori o vorbă neprecugetată aruncată de un preot între parohienii altei parohii, pune pedeci neînvingibile la de- lăturarea cauzelor înșirate, cari preocupă autoritățile superioare bis. și trebuie să ne preocupe și pe noi pe toți.

Conferența exprimă mulțămită ela- boratorilor.

Pentru cenzurarea rapoartelor întrate la oficiul protopresbiteral, conform ordi- nului Preavenerabilului Conzistor de dto 14/27 Iulie Nr. 6194 Bis. cu privire la mersul afacerilor în deosebitele parohii și aplicarea experiențelor câștigate de preoți în conferențele anterioare, să alege o co- misiune în persoanele par. Ioan Baciu, Terenție Popoviciu și Ioan Popa, care în conferența anului viitor să vină cu raport amănunțit despre tot ce s'a făcut în fie- care parohie din protopresbiterat.

Se distribuie apoi „Planul cronologic“ pentru agendele oficiale ale parohului în cursul unui an, pentru prețul de 1 coroană, și care s'a tipărit în mai multe exemplare, pentru a'l puteă aveă și alți preoți ce l'ar dori.

Spre a satisface ordinului Prea Ve- nerabilului Conzistor de a-și ținea preoți- mea conferența în mod ambulant, prin co- munele din protopresbiterat, unde să i să deă fiecăruia ocaziunea de a puteă con- stată progresul realizat în respectiva co- mună, conferența decretează drept loc de întrunire pentru proxima conferență, frun- tașa comună Daneș.

Exhaustă fiind programa, pe la o- rele 4^{1/2} p. m. prezidiul mulțamește pre-

să scape pe creștini de prădăciuni, de chi- nuri și de moarte, și deci a plecat cu oa- stea împotriva împărăției celei mai apropiate, peste care stăpâniă împăratul Maxentie.

În mersul său cu oastea, împăratul eră îngrijat, își făcea gânduri că nu va puteă birul pe păgân, fiindcă auzise că Ma- xentie are oaste mult mai mare decât el și pe lângă asta mai are și o ceată întregă de generali iscusiți, mai iscusiți decât ai lui. Și cum eră el așa îngrijorat ne spune un scriitor de pe acea vreme, ziua în amează mare i-s'a arătat pe cer o minu- nată cruce de stele luminoase cu scrisoare tot din stele. În scrisoare se zicea: „În acest semn vei birul“. Atunci împăratul închinându-se cu smerenie semnelui ceresc plin de bucurie a poruncit de s'a pus sfânta cruce pe steagurile oștirii în locul vultu- rilor — că oștirile la Romani aveau vulturi pe steaguri. Înarmat acum cu semnul sf. cruce și încurajat prin scrisoarea de stele el și oștenii săi, a dat năvală în Italia, unde se află Maxentie. Cetățile cele tari cad una după alta în stăpânirea lui Constantin: stea- gurile cu cruce trec din biruință în biruință până aproape de cetatea Roma, unde aș- teptă împăratul Maxentie cu o mare oștire

mult mai mare decât a lui Constantin. Că păgânătatea își strânsese toate puterile din împărăție ca să lupte împotriva sfintei cruci. Dar oastea lui Constantin în frunte cu în- suși viteazul ei împărat luptă voincește și toate încordările păgânilor, cu tot mește- șugul războinic al generalilor lui Maxentie nu ajută nimic. Oastea păgânească după o luptă îndelungată e silită să se re- se împrăstie și o ia la fugă dinaintea sfin- tei cruci purtate de Constantin. Maxentie, voidnd să treacă în fugă peste râul Tibru, se înecă în valurile lui și lasă împărăția în stăpânirea biruitorului Constantin. În ziua următoare 28 Octomvrie anul dela Christos 312 Costantin cu oștile sale birui- toare, având în frunte sf. cruce intră în mama Roma, cetatea lumii și se încunu- nează împărat și peste împărăția lui Ma- xentie.

Constantin și Licinie. Acum Constan- tin eră împărat peste două împărății, în cari creștinii erau scăpați de jafuri, de chi- nuri și de moarte. Ei puteau și aveau drep- tul să se bucure, că după atâtea suferințe acum au pace sub stăpânirea lui Con- stantin.

(Va urma).

oțimei pentru interesul viu cu care a contribuit fiecare membru la deslegarea problemelor puse la ordinea zilei, și reclamate de binele și înaintarea poporului nostru, și dorind membrilor întoarcere fericită, între aclamările acestora de: „Să trăiască!” încheie conferința acestui an.

Ioan Popa
par. gr.-ort.

„Asociaținea“.

Convocare.

Despărțământul „Asociaținea“ IV, Sibiu, își va ține adunarea generală cercuală în comuna Tâlmăcel, Dumneacă, la 2 Decembrie n. (19 Noembrie v.) a. c. pe lângă următorul

Program:

1. Serviciu divin.
2. Predică rostită din partea unui membru din centru.
3. Afaceri oficiale.
4. Dizertație.
5. Prelegere cu Skioptykonul.

La adunare poftim pe toți sprijinitorii și prietini afacerilor noastre culturale. Informații mai detaliate dă biroul despărțământului.

Sibiu, din ședința comitetului, ținută la 6/19 Noembrie 1906.

Lazar Tritean Dr. Elie Cristea
secretar. director.

...Și-i așază în Raiu.

Brad, 19 Noembrie n.

Vrednicii vecinice împodobesc pe fericirii, pentru cari biserica rânduește zile de sărbări. Ei încep a trăi după ce s'au depus în mormântul rece... Din groapă viața...

Sărbările, fie bisericești, școlare ori naționale, sunt ocazii binevenite de înălțare sufletească. Nu numai își mai defilează câteodată pe dinaintea ochilor suferinți anumite figuri merituoase pentru viața unei familii, bisericești, neam ori patrie, ci reimpresionându-se cât mai deseori faptele bune ale lor, îndreptă privirea tinerimei fragede pe calea virtuții, spre ideal și de sigur pui barem pe unii dintre cei în vârstă bărbăției să mediteze asupra faptelor bune, singure cari rămân după om. Pentru școală tipurile bărbaților vrednici, bine meritați sunt izvor de educație morală, națională. Asemenea și pentru popor. Îndeosebi, unde, în fruntea poporului află părinți conștii de chemarea lor evanghelică.

Acolo bine a zis fericitul Miron, chiar și năozurile ce vin dela străin asupra-ne ne vor consolida, de-ar veni ca valuri asupra-ne. Cu cât vom avea deci între preoții bisericii noastre mai mulți părinți, adevărați preoți luminați, morali, religioși, credincioși altarului și neamului, cari vor lumina ca lumina, cari cu drag se vor îngriji de popor și creșterea lui, precum se îngrijește tata cel bun de familia sa, neșovășind ne va pogorâ asupra noastră. Ne vom întări prin duhul propovădit de biserică din cărțile sfinte așa, că nici porțile iadului nu ne vor birui...

...Astfel sbură gândul meu în decursul parastasului de azi, când în biserică din Brad în fața tinerimei studioase protopresbiterul-catihet Vasile Damian, deputatul național, îndreptă rugăciuni evlavioase pentru fericita în Domnul Augusta împărăteasă și regină Elisaveta.

Sunt admirabile rugăciunile bisericii ortodoxe române! Nu înzadar s'au îndrăgostit odată în ele 3 împărați puternici! Nu înzadar vrășmașii neamului se temeau de blăstăm, afurisenia preoților români. Și cu atât mai vădit, când sunt săvârșite de preoți după rânduiala lui Melchisedek și împodobite cu cântări corale, isvorâte din inimi nevinovate ca cele ale tinerimei fără prihană.

După săvârșirea parastasului ne-am adunat în sala de gimnastică. Invățătorul I. German a ținut vorbirea ocazională. În chip atrăgător și educativ a desfășurat iubirea fericitei Auguste față de patrie, națiune, literatură, poezie, natură și ordine

și a descris întâmplarea tristă, străpungerea unei inimi generoase din 28 Aug. v. 1898 la locul Genf.

„Cu adevărat toate sunt deșertăciune!“ și acest irmos ne-a fost puntea la „Castelul lui Huniade din Hunedoara și familia Huniadeștilor“, o prelegere ilustrată cu proiecțiuni de skiopticon, prin care prof. Vas. Boneu ne-a condus tot la o Elisavetă vrednică, mamă și patriotă de model. Prin puține cuvinte a deșteptat multe simțăminte. Cât de viteji au fost Huniadeștii! Cum s'au jertfit ei cu trup și suflet pentru țară și a ei mărire! Și totuși ce le-a fost răsplata?! Ioan H. moare măhniț după gloria dela Belgrad, părăsit de toți afară de Capistran. Ladislau, feciorul său cel mai voinic cade sub paloșul oălăului la intriga dușmanului...

Matia, prizonierul e rob în Praga de Podiebrad. Dar nobilimea de rând cu osana îl aclamă de rege de sună Dunărea înghețată dintre Buda și Pesta. În altă țară bunăstarea, cultura și puterea ei, ca nimeni altul și totuși trebuie să liniștească aristocrația răsculată asupra-i.

Astfel trece scumpa, dar scurta-i viață sbuciumată! Moare; instituțiile lui încetează rând pe rând destul de curând. A rămas oftatul: „A murit Matia, a pierit dreptatea“. El e mângâierea noastră, a celor, din a căror viață, neam, s'a dezvoltat și înălțat... Il va oftă încă multă vreme nația lui Matia, căci ea într'una e gonită de aristocrație. Deși ar putea să știe, că țara, nația a apărât-o și o apără. Fericirea ei va isvoră numai din frățiasca bună înțelegere și conlucrare armonică, când nația va fi expresia tuturor naționalităților, cari o compun conform legii, atunci va urmări adevărata mărire pentru patria ungară, — și-i așază în Raiu pe fericirii, cari au luptat pentru a neamului mărire și a patriei înflorire!

Ioan Miron.

Olimpice românești.

În momentele de atâta înălțare sufletească, pe cari le-a petrecut România și întreg românismul în anul acesta, doi inimici Români, domni Edgar Aslan și C. Ioanin, încălziți de focul dragostii de neam au plănuit o frumoasă idee, care întrupându-se va rămâne o vecinică amintire a zilelor de glorie străbună, iar pe de altă parte va fi o piatră puternică în temelia unității culturale a tuturor Românilor.

Această idee s'a zămislit în forma de a se pune la cale reinvierea vestitelor Olimpice grecești, dar acomodate spiritului cultural-național de azi. Ei au făcut propunerea ca din cinci în cinci ani ori la soroc mai scurte să se aranjeze anumite zile, cum e 10 Mai, jocuri olimpice, în cari să se vadească toată isprava neamului românesc în cultura sufletului și în dezvoltarea sănătoasă a trupului, tot progresul artei și a științei și toată izbânda creșterii naționale.

Ideea a prins în toate părțile. Propunerea a fost primită cu entuziasm ba din unele părți a fost salutată cu deosebită însuflețire. Autorii încălziți de primirea frumoasă ce a întâmpinat propunerea lor s'au pus să o studieze până în amănunte și dau acum planul detaliat, pe baza căruia olimpicele românești azi mâne se vor putea și întrupa.

Serbărilor acestora li se va da un caracter exclusiv cultural, și să se înlăture orice pornire politică ori iredentistă, care poate zădărnici participarea tuturor Românilor.

Pentru întemeierea acestor serbări orice sacrificiu nu ar fi prea mare, ori cât timp s'ar cheltui nu ar fi prea mult, ori cât s'ar aduna nu ar fi de prisos. La aceste serbări să se împartă premii pentru progresul pe toate terenele culturii naționale. Propunătorii fac 16 grupe de premii.

1. Pentru cea mai curată faptă de iubire de aproapele; pentru cele mai bune scrieri din domeniul, 2. dramei, 3. poeziei, 4. navelă—roman, 5. istoriei Românilor, 6. științei medicale—igienice și ale economiei, 7. arhitecturii, 8. armatei, 9. muzicii, 10. cor laic sau bisericesc, 11. cele

mai frumoase cântece populare, 12. dans național, 13. industria caznică, 14. costumele mai frumoase din toate ținuturile, 15. sporturi (opt categorii), 16. cel mai bun țințas.

Pot concura la aceste premii numai Români, în special la sporturi. Fiecare premiu va fi de 5000 lei.

Cele 80 mii lei necesare pentru premii se vor aduna din: 1. Reprezentații teatrale câte 5 pe an, fiecare câte 1000 lei. În trei ani 15 mii lei. 2. Conferințe ținute în acest scop la Ateneu la an 4 mii lei, în trei ani 12 mii lei. 3. Conferințe la sate, în județe. Fiecare județ cel puțin 500 lei, ar fi în trei ani 48 mii lei. 4. Serbări populare de vară, cel puțin 6 mii lei. 5. Concerte cu artiști și diletanți în trei ani 12 mii lei. 6. Oferte și donațiuni. Din acești cel puțin 93 mii lei ar rămâne 13 mii la cari s'ar mai adauge și alte sume neprevăzute și ar alcătui un fond de rezervă, care ar face posibil ca din ce în ce olimpicele aceste să se poată aranja cu aparat mai mare și să aibă succese tot mai mari.

Concursurile la aceste premii se vor ține în Teatrul național, Ateneu, Arenele Romane, Palatul artelor și un Stadion, ce s'ar construi anume.

Zile mai potrivite pentru serbări ar fi începutul luni Mai terminându-se cu ziua 10 Mai, ziua de glorie a României.

Din aceste e deci destul de lămurit că lucrul acesta nu-i cu neputință de realizat. S'au rostit și se rostesc destule vorbe frumoase aplaudate de mulțime, e timpul însă să se vadă și porniri de fapte, întruparea vorbelor. Prilejul acesta n'ar trebui lăsat să treacă nerealizat, căci întruparea olimpicele acestora ar fi cea mai frumoasă și deamănă manifestare a întregului neam românesc.

Datoria de a pune plugul în brazdă stă în mâna celor ce sunt puternici și dus frânele stăpânirii. Acțiunea pornită odată de aci și-o vor însuși și cei mici, cari vor osteni apoi mai mult pentru realizare. Și aceștia, având sprijinul ocrotirii stăpânitoare, vor și duce ideea la izbândă, o izbândă care va aduce neamului românesc numai glorie și mărire.

Dee Dzeu ca ideea trup să se facă. (s)

NOUȚĂȚI.

Consistorul metropolitan al bisericii noastre s'a întrunit azi la orele 10 a. m. sub presiul Esceletiei Sale dlui arhiepiscop și metropolit Ioan Meșianu în ședință plenară, spre a lua dispozițiunile de lipsă pentru executarea concluzelor congresului național-bisericesc din anul acesta, și a rezolvă și alte a-gende aparținătoare competenței sale.

Protopresbiter nou. Consistoriul arhidiecezan în ședință plenară ținută Vineria trecută a numit protopresbiter pentru tractul Cetății de piatră pe parohul Vasile Duma din Jabeșița.

„Impărăția lui Dumnezeu“. Începem să publicăm, sub titlul acesta, la loc de frunte, un nou studiu, ieșit din condeiul învățătorului profesor de teologie din Petersburg, G. S. Petroff, asupra căruia atragem deosebită atențiune a cetitorilor nostri. E ultimul capitlu, și cel mai frumos, din celebra carte „Evangelia, ca fundament al vieții“, scrisă de profesorul Petroff.

Un răspuns. În ședința de Sâmbătă a dietei a răspuns ministrul de culte Apponyi interpelației făcute de dep. Dr. A. Vlad în chestia ordinului inspectorului școlar din com. Hunedoara, prin care se impune școalelor confesionale propunerea tuturor studiilor în limba maghiară. Ministrul spune că n'a avut nici o cunoștință despre acest ordin, a căutat să se convingă și a aflat că a fost la mijloc o greșală de penă din partea celui ce a oopiat ordinul, câtă vreme acesta n'a avut intenția să impună limba maghiară ca lim-

bă de propunere, ci vrea să se valideze exact dispoziția Artic. 18 al legii din 1879, care spune, că școalele confesionale și comunale sunt datorate să primească planul ministerial cu privire la numărul orelor în cari să se propună studiul limbii maghiare.

Caz trist. Cu părere de rău luăm știre din Arad, că tinărul și harnicul profesor Aurel Bratu dela preparandia de acolo a fost atins de o boală grea, în urma căreia a fost silit să fie internat într'un așezământ sanitar din Arad. Li dorim grabnică însănătoșare.

Mitropolitul primat al României a luat dispoziții de-a împedeca vagabundarea călugărilor și a călugărițelor prin țară și străinătate în peregrinaș de cerșitorie. De aci încolo vor putea păși mănăstirile numai cu permisiunea forurilor mai înalte bisericești dându-li-se bilete în scris. O dispoziție foarte înțeleaptă.

Despărțământul Cluj al Asociațunii a hotărât să aranjeze o serie de conferințe la care vor lua parte activă câțiva fruntași români și câțiva studenți români din Cluj. Tot Clujenii români se ocupă cu ideea, de a chema pe art. Z. Bărsan să dea o reprezentație teatrală în Cluj, eventual Gherla ori Dej.

„Tovărășia“ foaia economică din Hunedoara s'a mutat la Orăștie și apare de aci înainte ca adaus regulat la „Libertatea“.

Pedeapsa ziaristilor în vremurile mai vechi, prin veacul XVI eră cu mult mai grea decât în zilele noastre. Când un ziarist scria ceva neplăcut stăpânilor lui, îl spânzurau. Așa a fost spânzurat la 1565 Nicolo Franco pentru o epigramă satirică, tot așa preotul Cappello la 1587, preotul Rivaroli la 1780, iar preotul Volpini la 1724 pentru că a dat pe față relațiile de dragoste ale Clementinei Sobiesca. Ultimul ziarist spânzurat pentru cutezanța adevărului a fost contele Trivelli în 23 Febr. 1737.

Sufragiul universitar a fost primit în Reichsratul din Viena în ședința de Mercuri cu 241 voturi față de 143 contrare.

Reuniunea femeilor române din Brașov s'a constituit alegându-și prezidență pe doamna Elena Săbădeanu, iar secretar pe dl Ion Lenger.

Deputații naționaliști au ținut șfat Mercuria trecută, cum cetim în ziarele din Pesta, și au hotărât ca să meargă mână în mână cu socialdemocrații într'un eluptarea sufragiului universal secret și fără restricțiuni.

Premii pentru planuri. Magistratul orașului Brașov publică concurs pentru planuri de edificii, un pavilion chirurgie, amplificarea spitalului actual întinderea pavilionului de izolare. Maximul speselor e 700 mii cor. Premiile sunt de 1500 cor și 800 cor.

Omor politic. În comuna Jibot a fost omorât în birt un anumit Ioan Groza unde se apucase la ceartă cu feciorii cari îl batjocoreau pentru că votase contra candidatului național. Într'un moment de furie feciorii l-au străpuns cu cuțitele.

Din Sebeș ni se scriu următoarele: „Comitetul clubului român din Sebeș în ședința dela 6/19 Noembrie 1906, revenind asupra concluzului său din 9 Mai a. c. Nrul 6 a aflat cu cale a-l scoate din valoare și pe dnii Ioan Dregan, notar public reg., Dr. Ioan Elekes, medic și Ioan Santeiu, tutor orfanal, a-i reprimi în club. Comitetul clubului român“.

Ou uriaș. Prof. Reichener din Berlin a aflat în inzula Madagascar un ou uriaș cu un volum de 6 1/2 litre și cu coaja de 2 mm groasă. Presupunem că oul acesta e din vremuri foarte vechi dela vrul soi de struț, care azi nu mai există.

Teatru.

Luni, în 26 Nov. n.: Die grüne Schmur, scenă de Max Bernstein; Frühere Verhältnisse, farsă într'un act de J. Nestroy; Joc și duet, la urmă: Der unerbitliche Wachmann, grotesc într'un act, nemțește de S. Trebitsch.

Intrunire agricolă.

Invitare.

In conțelegere cu fruntașii comunei Cristian, subsemnatul comitet central va țineă Duminecă, la 2 Decembrie n. c. in amintita comună o

Intrunire agricolă,

la care se va vorbi despre cultura viilor peste tot și în special despre cultura viței americane; despre cultura albinelor; despre însemnătatea însoțirilor de credit sătești, sistem Raiffeisen, cum și despre însemnătatea însoțirilor de lăptării.

Intrunirea se va țineă în edificiul școlii române cu începere dela 10 ore ante merid.

Din acest prilej se va vizita și fabrica de unt (untăria) din Cristian.

Invităm la această lucrare de interes general economic pe toți membrii și sprijinitorii Reuniunii noastre.

Sibiu, 24 Noembrie n. 1906.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comit. Sibiu”.

Pantaleon Lucaș, Vic. Tordășianu
prezident. secretar

Cărți și reviste.

„Cartea de Aur“ vol. IV. A apărut vol. IV din „Cartea de Aur, sau luptele politice-naționale ale Românilor de sub coroana ungară“, de Teodor V. Păcățian. In volumul acesta sunt publicate vorbirile deputaților români rostite în dieta țării în sesiunea parlamentară din anii 1865—68, și e dată în întregime, după notele stenografice, discuția asupra legii de naționalitate, votată la finea acestei sesiuni. La finea volumului e dată apoi și lista abonaților. Volumul are 864 pagini, formatul celorlalte volume, și costă 10 cor. exemp. broșat, 12 coroane cel legat. Cu același preț se dau și celelalte volume anterioare. Comandate toate volumele deodată, se acordă, la cerere, înlesnire de plată, care se poate face în rate lunare. A se adresa autorului publicațiunii, în Sibiu, (Nagy-szeben).

Călimdarul arhidiecezan. In zilele acestea a ieșit de sub teasul tiparului călimdarul arhidiecezan pe 1907 întocmit în special pentru trebuințele arhidiecezei noastre române gr. ort. de Sibiu. In literatura noastră calendaristică acest călimdar are un rost foarte important, câtă vreme este menit ca el să fie isvorul informator cel mai exact al preoțiilor în toate chestiile de administrație bisericească. In lungul șir de 56 ani de când a început să apară neîntrerupt hotărât, că și-a avut merite netăgăduite, fiind în vremile dela început în multe case preoțești singura carte de cuprins lumesc în mijlocul bucovinelor sfinte bisericești, din cari și adăpă sufletul cucernic preotul și familia lui.

Astăzi călimdarul peste tot în sinul preoției a ajuns un simplu informator de cronologie, iar călimdarele bisericești în special numai simple enciclopedii ale chestiilor de administrație bisericească.

Preoțimea noastră și peste tot poporul nostru a ajuns la un grad de cultură îmbucurător, iar călimdarele noastre în general nu prea corăspund acestui progres cultural. Ele au rămas tot pe treapta de acum 20—30 ani, ba unele au dat chiar înapoi și n'au ținut cont de mersul înainte al culturii. Acomodat acestui progres ar trebui să se alcătuiască astăzi călimdarele noastre. Ceeace se dă în ele să fie adevărate mărgăritare de lectură pentru că să poată satisface caracterului enciclopedic al călimdarului și gustului de cetit destul de dezvoltat al poporului nostru.

Călimdarul arhidiecezan pe 1907 se prezintă bine. Pe o întindere de 212 pag., mai mare ca în trecut, călimdarul aduce un material bogat și bine ales. Pe lângă obicinuitele date statistice șematismul se prezintă amplificat cu date proaspete revăzute. Aproape toate tractele au satisfăcut dispoziției mai înalte de a așterne aceste date cât se poate de exact.

In partea literară la loc prim se dă un frumos articol despre catedrala noastră din Sibiu și serbările grandioase ale sfinții. Pornind dela frumoasele cuvinte ale dlui Dr. A. Mocsonyi rostite cu prilejul parastasului pentru marele Andrei se reproduc șirele de preamărire la adresa acestui praznic scrise de Gh. Tulbure, mântuind cu vorbirea dep. sinod. dl M. Cirlea.

Se reproduce apoi două articole ale dlui N. Iorga: „Dela Predeal la Brașov“ și „Orășul Făgăraș“ din cartea sa „Neamul românesc din Ardeal“. Un frumos articol despre „Alcoolismul și școala“, de prof. Aurel Brătu, apoi două capitole din admirabilele descrieri ale poetului Alex. Vlașu. „România pitorească“ și o schiță „Cina“ de bine așteptatul dascăl Ion Ciocărlan.

Mai cuprinde călimdarul un număr frumos de poezii: de Oct. Goga „Așteptare“, Ecaterina Fitiș „Dor de primăvară“, Sebast. Stanca „Seara“ și o colecție de versuri religioase, iar la urmă se încheie cu un articol economic despre crutarea pasărilor de Sofia Nădejde și conspectul târgurilor îndreptate după relațiile oficioase ale protopresbiterilor.

Călimdarul se poate procura dela librăria arhidiecezană din Sibiu și costă 80 fileri cu șematism și 40 fileri fără acesta.

Explicarea evangeliilor. In tipografia arhidiecezană din Sibiu a apărut: „Explicarea evangeliilor“ de prof. prot. Simeon Popescu, o carte de mare valoare pentru preoțime și orice om care caută să se nutrească din frumoasele povești ale bisericii noastre. Drept introducere autorul dă un frumos articol despre sf. Scriptură și evangeliile ca mijloc de edificare morală și continuă cu explicarea evangeliilor tuturor Duminecilor și sărbătorilor din an, cu totul 70 la număr. Reproduce părțile esențiale din fiecare evanghelie, uneori întreagă, și le tâlmăcește din toate punctele de vedere pe temeiul unor cunoștințe vaste și bazate în domeniul științei teologice. Cartea cuprinde 264 pag. și costă numai 3 cor. E de dorit ca să nu lipsească din mâna nici unui preot român.

Călimdare.

Călimdarele din editura lui W. Kraft în Sibiu tocmai au apărut pentru anul 1907. Aceste calendare ca și în alți ani sunt redactate cu îngrijire și bine ilustrate. Consemnările târgurilor s'a dat deosebită atenție făcându-se din nou întrebări la toate comunele, cari până acum nu au dat informații destul de exacte. Târgurile de mărfuri și de vite s'au orânduit și însemnat prin semne particulare caractere ristic.

„Amicul Poporului“, calendar ilustrat pe anul 1907, anul XLVII, întocmit de I. Popovici. Pe lângă partea calendaristică, presărată cu numeroase cugetări și aforisme și în care la fiecare Duminecă se indică începutul textului evangheliei, acest calendar de familie se distinge prin un cuprins literar bogat și bine aranjat, precum și prin o lungă serie de ilustrațiuni foarte bine executate. Din bogatul cuprins remarcăm:

Un articol asupra catedralei din Sibiu, cu 3 ilustrațiuni foarte frumoase; Detunata, poezie de Maria Cioban, cu ilustrație; Un pas peste Dunăre: Ruscicul, de N. Iorga (articol scris anume pentru acest calendar); Biografia lui Axente Sever; Măsurarea timpului; Inseninare, poezie; Expoziția din București, articol frumos ilustrat; Cronica anului, bogat ilustrată; Un mic dicționar economic foarte practic și de folos; două romane frumoase și a. La sfârșit interesantul șematism statistic al Românilor din Ungaria. — Acesta e unul din cele mai bune calendare de familie la noi. — Prețul 60 fil., cu trimitere francată 70 fil.

„Posnașul“, calendar umoristic ilustrat pe a. 1907, anul XII. Partea hazlie redactată de Haralamb Călămar. In anul acesta cuprinsul acestui bine apreciat calendar este foarte variat și plin de glume răușite și de actualitate pentru viața noastră socială, cari vor stârni și de astă dată mult râs și bună dispoziție la cetitori. Prețul de 50 fil. este de tot minimal pentru voia bună pe care „Posnașul“ o aduce în casa Românului. Cu trimitere francată 60 fil.

„Calendarul Săteanului“, pe anul 1907, anul XVI. Pentru prețul de 25 fil. și 30 fil. cu trimitere francată, pe lângă partea calendaristică de articole ilustrate despre catedrala din Sibiu, Expoziția din București, Prorocirea vremii ș. a. E cel mai ieftin calendar românesc.

Calendar pe anul comun 1907, anul CXV, calendar cu litere cirile cu un cuprins bogat de învățătură și petrecere. Prețul 40 fileri, cu trimitere francată 45 fileri.

Concurs.

Institutul de credit și de economii „Aurora“ în Baia-mare (Nagybánya) escrie concurs pentru ocuparea unui post de contabil cu termen până în 3 Decembrie n. 1906, și în anul prim cu salariu începător de 1200 coroane.

Reflectanții la acest post au să dovedească, că au absolvat școala comercială cu examen de maturitate și că au praxă în afacerile de bancă.

Aceia, cari posed și limba germană sunt preferiți.

După un an de probă nou alesul eventual va fi declarat de funcționar definitiv.

Postul va trebui ocupat cu 1 Ianuarie 1907. Se susține însă dreptul, ca direcțiunea să pretindă ocuparea postului mai timpuriu, sau mai târziu.

Baia-mare, (Nagybánya), la 20 Noembrie n. 1906.

[286] 1—1

Direcțiunea.

Viță de vie nobilitată.

Ca și în anii trecuți așa și acum Prima plantațiune de viță nobilitată de pe Târnave

Propr: Fr. Caspari, Mediaș 44, (Transilvania) a fost singura în întreaga țară, care a liferat mușterilor săi cele mai sănătoase și mai curate sorte de viță de vie nobilitată. Dar și în viitor numai dela această firmă se pot procura cele mai variate sorte de viță nobilă, pentru vin de masă, desert etc., — prin a căror plantare și producere proprietarul viilor a obținut rezultatele cele mai frumoase.

Catalog ilustrat cu multe scrisori de mulțămire și recunoștință se trimite la cerere gratis și franco. [253] 16—40

Explicarea Evangeliilor duminicale

și ale

Sărbătorilor împărătești

de

Simeon Popescu,

Protopresbiter-Profesor.

Tiparul și editura

TIPOGRAFIEI ARHIDIECEZANE

în Sibiu-Nagyszeben.

Prețul broșat 3 coroane.

Requisite de scris se pot procura de la Librăria arhidiecezană

Librăria Tipografiei arhidiecezane, Sibiu — Nagyszeben.

Aviz!

Domnilor învățători și directori de școale le recomandăm depozitul nostru de Harte geografice, Globuri terestre cu meridian, Tabele de cetit ung. și românești, aprobate de Inaltul Minister reg. ung. de culte și instrucțiune publică, precum:

	K. f.
HARTA Ungariei politică 178×127 cm.	12:65
„ „ fizică 178×127 cm.	12:65
„ Austro Ungariei politică 46×115 cm.	12:65
„ „ fizică 46×115 cm.	12:65
„ Europa politică 170×138 cm.	13:20
„ „ fizică 170×138 cm.	13:20
„ Aziei politică 176×180 cm.	19:80
„ Africii „ 132×134 cm.	14:30
„ America de Nord politică 140×108 cm.	15:40
„ „ Sud „ 128×100 cm.	15:40
„ Australia politică 172×138 cm.	19:80
„ Semigloburilor, cele 5 părți ale pământ. 220×140 cm.	18:70
HARTELE comitatelor Brașov, Cluj, Făgăraș, Hunedoara à	—30
„ „ Sibiu, Turda à	—20
GLOBURI terestre simple à 6:60, 10:60 și	20—
„ „ cu meridian à 10:60, 16:80, 25:20 și	42—
TABELE de părete pentru cetit, românești	4:80
„ „ „ ungurești	4:80
„ „ Istoria naturală (16 bucăți colorate)	14:40
„ „ măsuri metrice	1:60

Asemenea oferim tot felul de requizite pentru școală: ceruze, cerneală, caete, pene, etc.